Hafnarfjörður

Aðgerðaáætlun

Menningar- og ferðamál 2026–2030

Menningar- og ferðamálanefnd Hafnarfjarðar

September 2026

Efnisyfirlit

Menningar- og ferðamál ..... **Error! Bookmark not defined.**
Skipurit menningarmála 3
Menningar- og ferðamálanefnd 2022-2023 3
Starfsfólk menningar- og ferðamála 2023 ..... **Error! Bookmark not defined.**
Hafnarfjörður 2035 ..... **Error! Bookmark not defined.**
Heildarstefna Hafnarfjarðar til ársins 2035 4
Öflugt menningarlíf - eitt af meginmarkmiðum Hafnarfjarðar 4
Áherslur 2022 - 2025 4
Samstarf þýðir bætt þjónusta ..... **Error! Bookmark not defined.**
Viðburðir 6
Menningarstyrkir ..... **Error! Bookmark not defined.**
Bæjarlistamaður 7
Samningar 7
Sjóður Friðriks Bjarnasonar og Guðlaugar Pétursdóttur 7
Ferðamál 7

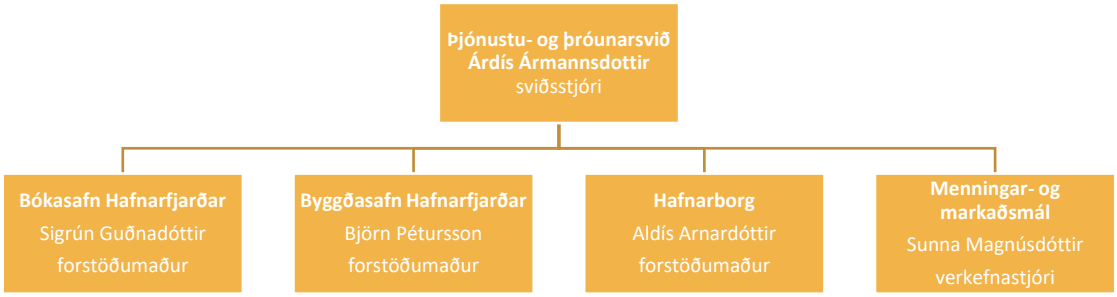
Aðgerðaácætlun 2026–2030

Þessi aðgerðaáætlun byggir á aðgerðaáætlun 2022–2025, heildarstefnu Hafnarfjarðar til ársins 2035 og fyrirliggjandi gögnum um verkefni, stofnanir, viðburði, styrki og fjárhagsáherslur í menningar- og ferðamálum. Áætlunin er hugsuð sem lifandi verkfæri sem verði rýnt árlega með tilliti til fjárhagsáætlunar, samstarfsverkefna, þátttöku íbúa og árangursmælinga.

Menningar- og ferðamál Hafnarfjarðarbæjar byggja á sterkum grunni menningarstofnana, fjölbreyttu viðburðahaldi, virku samstarfi við félagasamtök, listafólk, fyrirtæki og íbúa og skýrri sýn um að menning, saga, upplifun og þjónusta séu hluti af daglegum lífsgæðum. Á árunum 2026–2030 verði lögð áhersla á að styrkja Hafnarfjörð sem menningarbæ, jólabæ, viðkomustað og samfélag þar sem fólk á öllum aldri og af ólíkum uppruna hefur raunhæf tækifæri til þátttöku.

Leiðarljós

Hafnarfjörður verði lifandi menningar- og ferðamannabær þar sem saga, listir, náttúra, miðbær, hafnarsvæði, menningarstofnanir og viðburðir mynda heildstæða upplifun fyrir íbúa og gesti. Áhersla verði á að verkefni séu sýnileg, aðgengileg, fjölbreytt, vel skipulögð og studd skýrum mælikvörðum.

Hlutverk menningar- og ferðamálanefndar

Menningar- og ferðamálanefnd mótar áherslur, fylgir eftir stefnumarkandi verkefnum og er ráðgefandi til bæjarráðs og bæjarstjórnar um menningar- og ferðamál. Nefndin fylgist með framkvæmd aðgerðaáætlunar, úthlutun styrkja, samningum og þróun helstu viðburða og leggur áherslu á gagnsæi, samráð og skýra forgangsröðun.

Helstu samstarfsaðilar og framkvæmdaraðilar:

- Menningar- og markaðsmál innan þjónustu- og þróunarsviðs
- Bókasafn Hafnarfjarðar, Byggðasafn Hafnarfjarðar og Hafnarborg
- Þjónustumiðstöð, þjónustuver, samskiptateymi, skipulags- og umhverfismál og Hafnarfjarðarhöfn eftir verkefnum
- Markaðsstofa Hafnarfjarðar, Markaðsstofa höfuðborgarsvæðisins, félagasamtök, listafólk, fyrirtæki og íbúar

Tenging við heildarstefnu Hafnarfjarðar til 2035

Aðgerðaáætlunin styður við framtíðarsýn Hafnarfjarðar um vellíðan íbúa, lifandi byggð, blómlegt atvinnulíf, vistvænt samfélag, menntun fyrir alla, öflugt menningarlíf, markvissa þátttöku og skilvirka þjónustu. Sérstök áhersla verði lögð á að menningar- og ferðamál séu ekki einangraður málaflokkur heldur hluti af daglegri þjónustu, lýðheilsu, miðbæjarlífi, atvinnuþróun, inngildingu, fræðslu og ímynd bæjarins. Áherslur tímabilsins taka mið af því sem hefur áunnist síðustu ár, þar á meðal uppbyggingu nýs bókasafns, aukinni sýnileika menningarstofnana, fjölgun og eflingu viðburða, þróun Jólaþorpsins, styrkingu samstarfssamninga og aukinni þörf fyrir skipulagða upplýsingagjöf og mælanlega eftirfylgni.

Áherslur 2026–2030

- Efla menningarstofnanir sem lifandi samfélags-, fræðslu- og upplifunarrými fyrir íbúa og gesti.
- Fjölga tækifærum til menningarlegrar þátttöku fyrir börn, ungmenni, fjölskyldur, eldri íbúa og fólk af ólíkum uppruna

Áherslur fram til 2030

- Styrkja Hafnarfjörð sem viðburða-, menningar- og ferðamannabæ allt árið um kring með skýrri dagskrá, góðri þjónustu og sterkri miðlun

Aðgerðir 2026–2030

- Byggja upp skýrari verkferla, rafræna þjónustu, gagnasöfnun og árlega rýni í helstu verkefni, styrki, samninga og viðburði.
- Efla samstarf við Markaðsstofu Hafnarfjarðar, Markaðsstofu höfuðborgarsvæðisins, menningarstofnanir, skóla, félagasamtök, listafólk, fyrirtæki og íbúa
- Nýta menningararf, sögu, náttúru og sérstöðu bæjarins markvisst í miðlun, ferðaþjónustu, viðburðum og fræðslu

Áhersla 2026–2030	Aðgerðir	Ábyrgð	Tími og mælikvarðar
1. Menningarstofnanir sem lifandi samfélagsrými	Styðja við áframhaldandi þróun Bókasafns Hafnarfjarðar sem menningar- og samfélagsmiðstöðvar, efla fjölskyldu- og barnarými í Hafnarborg og styrkja sýnileika Byggðasafnsins með nýjum sýningum, minja- og söguskiltum og fræðslu.	Sviðsstjóri, forstöðumenn og verkefnastjóri	2026–2030. Mælt með fjölda gesta, viðburða, fræðsluverkefna og samstarfsverkefna.

2. Þátttaka, fjölbreytileiki og inngilding	Tryggja að dagskrá, miðlun og styrkir styðji við fjölbreytt samfélag. Þróa verkefni á borð við fræðslu og viðburði á fleiri tungumálum, fjölmenningarþing, aðgengilega móttöku nýrra íbúa og samráð við börn, ungmenni og notendur þjónustu.	Verkefnastjóri, forstöðumenn og fjölmenningarmál	Allt tímabilið. Mælt með þátttöku ólíkra hópa, fjölda verkefna og niðurstöðum kannana.
3. Viðburðabær allt árið	Setja fram árlega viðburðadagskrá sem tengir Jólaþorpið, Hjarta Hafnarfjarðar, 17. júní, Víkingahátíð, Sjómannadag, Vetrarhátíð, Heima og himingeima, menningar- og heilsugöngur, Síðdegistóna, Sönghátíð og aðra fasta viðburði í skýra heild.	Menningar- og markaðsmál	Árlega. Mælt með fjölda viðburða, þátttöku, samstarfsaðilum og ánægju gesta.
4. Jólabærinn og miðbærinn	Innleiða endurskoðaða aðgerðaáætlun Jólaþorpsins 2026–2030, styrkja tengingu við Hellisgerði, Hjartasvellið, menningarstofnanir, verslun og þjónustu og tryggja skýra upplýsingagjöf, öryggi, aðgengi og árlega rýni.	Verkefnastjórn Jólaþorpsins	Árlega. Mælt með gestaupplifun, þjónustukönnun, fjölda þátttakenda og rýnifundi.
5. Menningararfur, saga og staðarvitund	Efla miðlun á sögu Hafnarfjarðar með söguskiltum, sögugöngum, sýningum, stafrænum miðlunarleiðum, nýjum verkefnum á borð við Sögukíki og sýnilegri tengingu við hafnarsögu, iðnaðarsögu, tónlistararf og menningarminjar.	Byggðasafn, verkefnastjóri og samstarfsaðilar	2026–2030. Mælt með fjölda skilta, sýninga, gönguferða og notkun miðlunarleiða.
6. Styrkir, samningar og fyrirsjáanleiki	Endurskoða styrkja- og samningaumhverfi með áherslu á gagnsæi, jafnræði, fjölbreytileika, menningararf og fyrirsjáanleika. Skýra stöðu fastra samninga, nýs kórsjóðs, Lúðrasveitar Hafnarfjarðar, Víkingahátíðar, Hjarta Hafnarfjarðar, Sönghátíðar og annarra samstarfsverkefna.	Menningar- og ferðamálanefnd og sviðsstjóri	2026 og árleg rýni. Mælt með úthlutunum, samningum, umsóknum og árangri verkefna.
7. Ferðamál og áfangastaðurinn Hafnarfjörður	Skilgreina skýra sérstöðu Hafnarfjarðar gagnvart innlendum og erlendum gestum, efla samstarf við Markaðsstofu Hafnarfjarðar og Markaðsstofu höfuðborgarsvæðisins, bæta miðlun upplýsinga og tengja betur saman miðbæ, höfn, söfn, náttúru og viðburði.	Verkefnastjóri og samstarfsaðilar	Allt tímabilið. Mælt með heimsóknum, upplýsingagjöf, samstarfsverkefnum og sýnileika.
8. Gögn, þjónusta og eftirfylgni	Setja upp einfalt mælaborð eða árlegt yfirlit fyrir nefndina um lykiltölur í menningar- og ferðamálum, þar á meðal gestafjölda, viðburði, styrki, samninga, þjónustukannanir, kostnað og helstu umbætur.	Sviðsstjóri, verkefnastjóri og forstöðumenn	Fyrsta yfirlit 2026. Uppfært árlega fyrir fjárhagsáætlun og rýni nefndar.

Samstarf, þjónusta og framkvæmd

Áætlunin gerir ráð fyrir að verkefni séu unnin í virku samstarfi milli menningarstofnana, þjónustu- og þróunarsviðs, annarra sviða bæjarins, nefnda, félagasamtaka, atvinnulífs, íbúa og samstarfsaðila á höfuðborgarsvæðinu. Sérstök áhersla verði lögð á skýra ábyrgð, raunhæfa tímaáætlun, samræmda upplýsingagjöf og árlega eftirfylgni.

Bókasafn Hafnarfjarðar verði áfram byggt upp sem lifandi menningar- og samfélagsmiðstöð með fjölbreyttri dagskrá, auknu aðgengi, lengri opnunartíma og skýrri tengingu við daglegt líf íbúa. Nýtt húsnæði skapar tækifæri til að efla fræðslu, fjölmenningu, barnastarf, viðburði og upplýsingamiðlun fyrir íbúa og gesti.

Byggðasafn Hafnarfjarðar gegni lykilhlutverki við varðveislu og miðlun sögu bæjarins. Á tímabilinu verði lögð áhersla á nýjar sýningar, sýnilegri söguskilti, sögugöngur, miðlun menningarminja og verkefni sem tengja sögu Hafnarfjarðar við daglegt bæjarlíf, útivist, ferðaþjónustu og skólastarf.

Hafnarborg verði áfram öflug list- og menningarstofnun með metnaðarfullri sýninga- og viðburðadagskrá. Sérstök áhersla verði á aðgengi, safnfræðslu, barnvæn rými, viðburði á fleiri tungumálum og verkefni sem gera ólíkum hópum kleift að upplifa myndlist og menningu á eigin forsendum.

Menningar- og ferðamál haldi utan um samþættingu viðburða, styrkja, samninga, kynningarmála, ferðamála og samstarfsverkefna. Verkefnastjórn verði styrkt með skýrari verkferlum, sameiginlegri dagskrá, rýni að loknum stórum viðburðum og reglulegu yfirliti til nefndar.

Viðburðir og hátíðir

Hafnarfjarðarbær stendur fyrir og styður fjölbreytta viðburði allt árið. Á tímabilinu 2026–2030 verði markmiðið að tengja viðburði betur saman, dreifa dagskrá yfir árið, styrkja miðbæ og Hellisgerði sem lifandi vettvang, auka sýnileika menningarstofnana og tryggja að viðburðir séu skipulagðir með tilliti til öryggis, aðgengis, sjálfbærni, þjónustu og upplifunar.

Jólaþorpið og Jólabærinn verði áfram eitt sterkasta vörumerki Hafnarfjarðar. Unnið verði samkvæmt sérstakri aðgerðaáætlun 2026–2030 með áherslu á upplifun, virkni, samveru, skýra miðlun, öryggi, aðgengi, sjálfbærni, menningu, fræðslu og tengingu við Hellisgerði, Hjartasvellið, miðbæinn, söfn, bókasafn, verslun og þjónustu.

Hjarta Hafnarfjarðar verði þróað áfram sem bæjarhátíð sem sameinar menningu, tónlist, mannlíf, verslun, þjónustu og samveru. Sérstök áhersla verði á samstarf við miðbæ, Bæjarbíó, félagasamtök, listafólk og fyrirtæki og að hátíðin styrki ímynd Hafnarfjarðar sem lifandi menningarbæjar að sumri.

Heimar og himingeimar verði fest í sessi sem árleg hátíð tengd bókasafni, fjölmenningu, fræðslu og skapandi þátttöku. Hátíðin verði nýtt til að tengja saman ólíka hópa, tungumál, fjölskyldur, skóla og menningarstofnanir.

Víkingahátíð, Sjómannadagur, 17. júní, Vetrarhátíð, Sumardagurinn fyrsti, Álfahátíð, menningar- og heilsugöngur, Sönghátíð, Síðdegistónar og aðrir fastir viðburðir verði hluti af samræmdri árlegri dagskrá þar sem ábyrgð, fjármögnun, samstarfsaðilar og markmið eru skýr.

Styrkir, samningar og stuðningur við menningarlíf

Menningarstyrkir og samstarfssamningar eru lykiltæki til að styðja við sjálfsprottið menningarlíf, faglegt listastarf, félagasamtök, menningararf og fjölbreytta viðburði. Á tímabilinu verði verklag styrkt með skýrari auglýsingum, einfaldari umsóknarferlum, samræmdum matsviðmiðum, árangursmati og betri sýnileika þeirra verkefna sem hljóta stuðning.

Forgangsverkefni í styrkja- og samningamálum

Áhersla verði á að festa í sessi og skýra samninga sem skapa fyrirsjáanleika, meðal annars vegna viðburða, tónlistarstarfs, leikhúss, hátíða og verkefna sem varðveita menningararf. Sérstaklega verði horft til nýs kórsjóðs, framlags til Lúðrasveitar Hafnarfjarðar, fastra samninga við viðburði og samræmdrar eftirfylgni með styrktum verkefnum.

Bæjarlistamaður og viðurkenningar

Útnefning bæjarlistamanns verði áfram nýtt til að lyfta fram listsköpun í Hafnarfirði og efla tengsl listamanns við samfélagið. Skoðað verði hvort tengja megi útnefninguna betur við viðburði, fræðslu, menningarstofnanir og miðlun til íbúa.

Sjóður Friðriks Bjarnasonar og Guðlaugar Pétursdóttur

Sjóðurinn verði áfram nýttur til að efla tónlistarlíf í Hafnarfirði og styðja við varðveislu og miðlun tónlistarlegs menningararfs. Á tímabilinu verði metið hvort kynna megi sjóðinn markvissar og tengja úthlutun betur við sýnilega dagskrá eða viðburði.

Ferðamál og áfangastaðurinn Hafnarfjörður

Hafnarfjörður hefur sterka sérstöðu sem áfangastaður þar sem miðbær, höfn, saga, hraun, náttúra, menningarstofnanir, viðburðir, verslun og veitingar mynda heildstæða upplifun. Á tímabilinu 2026–2030 verði unnið markvisst að því að skilgreina og miðla þessari sérstöðu, bæta upplýsingar til gesta og tengja ferðamál betur við menningu, útivist, miðbæjarþróun og atvinnulíf.

Samstarf við Markaðsstofu Hafnarfjarðar og Markaðsstofu höfuðborgarsvæðisins verði nýtt til að efla sýnileika Hafnarfjarðar, þróa áfangastaðaupplifun, miðla upplýsingum um viðburði og þjónustu og tryggja að bærinn sé virkur hluti af sameiginlegri markaðs- og áfangastaðavinnu höfuðborgarsvæðisins. Jafnframt verði lögð áhersla á að safna betri gögnum um gesti, upplifun og áhrif viðburða á miðbæ, atvinnulíf og þjónustu.

Eftirfylgni, mælikvarðar og árleg rýni

Menningar- og ferðamálanefnd fái árlega samantekt um framkvæmd aðgerðaáætlunarinnar. Þar verði farið yfir stöðu aðgerða, fjárhagsramma, helstu lykiltölur, styrki og samninga, niðurstöður kannana, lærdóm af stærri viðburðum og tillögur að forgangsröðun næsta árs. Áætlunin verði uppfærð eftir þörfum þannig að hún haldist lifandi, raunhæf og gagnleg við stefnumótun, fjárhagsáætlanagerð og daglega framkvæmd.